

מוֹטֵיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

דינה אבן־ספיר
טל ארליכמן
רחל בכר
שירה בן־אברהם
ענבר ברגמן
יעל־דבורה בתינוי
הזאר גדבן
יצחק גוילי
יהורם גילי
עמרי גנשורא
לירון גרייף
אבי דבש
אברהם דריזין
אפי הלפרין
עדנה ויג
בלפור חקק
הרצל חקק
יורם יגאל
רבקה לבי־ארי
עפרה מדקר
שלי מזרחי
נתנאל נדב
רז סופר
מולי פלג
תום פרייז
תמי קויפמן
נחמה ראקוב
קריסטינה רוסקוב
שאני רז־בואנו
איריס שפירא־ילון

גיליון 106 | נובמבר 2023, כסלו ה'תשפ"ד

דְּמֵי מַלְחָמָה

כל יום ביומו...

שלום לכם,

כבר 6 שבועות עברו מאז אותו יום ארור של ה-7 באוקטובר בו כולנו קמנו למציאות שלא הכרנו לפני כן ולתחושות של חוסר אונים, תדהמה, צער, כאב בלתי יתואר ותחושות קשות מאוד בין כל חלקי העם.

הזוועות שביצעו הטרוריסטים מהחמאס בחיילי צה"ל, בקיבוצים וביישובים בעוטף ישראל ובפסטיבל נובה זעזעו את כולנו ומאז לא התחושות לא מרפות.

מאז אותו יום אנחנו במלחמה. מלחמה שנכפתה עלינו ושלא רצינו בה. כולנו כבר מבינים שהיא תהיה ממושכת, אבל בסוף אין לנו אפשרות אחרת מלבד לנצח - וננצח!

בעת הקשה הזאת קראנו לכם להביע את תחושתכם וביקשנו מכם לשלוח אלינו שירים וסיפורים בנושא. קיבלנו יצירות רבות והרגשנו שלא נכון לבחור בין היוצרים ששלחו לנו יצירות בעת הזאת ולכן החלטנו לפרסם שלושה גיליונות בנושא שיכילו את כל היוצרים ששלחו לנו יצירות. הגיליון הראשון בנושא פורסם בחודש שעבר. כעת, אנחנו מציגים לכם את הגיליון השני מתוך השלושה.

אנחנו מייחלים לימים טובים יותר ולשחרור מיידי של כל החטופים - תינוקות, ילדים, גברים ונשים, חיילים וחיילות, מבוגרים וזקנים המוחזקים בעזה. מקווים שנראה אותם בריאים ושלמים בבית בקרוב.

מול קולות של אנטישמיות מתגברת וקריאות להשמדתה של מדינתנו האהובה על כולנו להיות מאוחדים. זה צו השעה וזאת חובתנו המוסרית לכל אלו שבמותם ציוו לנו את החיים בארץ הזאת.

בעצב רב ובכאב עצום ובתקווה לעתיד טוב יותר, אלירן, יאיר, רובי, עמליה ורוזי

ליאורה דיין ז"ל
הייתה אוהבת אדם.
אהבתה הגדולה ביותר
הייתה למילה הכתובה
ולקריאת ספרות ושירה,
ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה
ונושא את שמה.

בדולח

רז סופר

לא רחוק שדות בוערים.
המלה "מלחמה" מאבדת מערכה.
הם משנים את השפה והיא בשלה.

גם לנו פמה מלים משלנו.
זה חלון הראוה של חיינו.

הליקה הם באים.

מתים לחיות

הזאר גדבן

אמא, עברתי גיהנום, נסיתי אפלו לא לנשם
לא העמדתי פנים,
עד שהאלימות שלהם לקחה אותי לשלוח
באמת הייתי כבר מת מבפנים
כשראיתי חברים מתים לחיות
נזפרתי בך ישר עליה לי חיוך
אז בבקשה תחזיכי.

אל תדאגי, גו העדן מוגן ונעים
אין בו אנשים רעים
מלאכים לא נשברים כחרס
אפשר להמשיך לרקוד כאן למען החפוש
תמיד חלמתי להפוך את העולם לשמח
השנאה של בני העולה הפגיזה את לבי
אבל אל תתנו לה לרסק את חלומי.

כשאת מדברת אלי
את מחיכת את החיוך הכי עצוב שהיה לך
כשאני רואה אותך למטה מתה אתי
אני סוגר את התריסים שלי
אהיה שמח אם תחזיכו, הוי בטוחה.

אבא, עברתי גיהנום, ראיתי גופות בוכות
העמדתי פני מת,
עד שהשטנים עזבו הפחד פפת את התקנה
באמת שלא פחדתי מהם
פחדתי להשאיר אתכם אתם
התפללתי שעמנו ישאר חזק
ואז הלכתי לדרך פי.

אל תדאג, גן העדן מוגן ונעים
אין בו אנשים רעים
מלאכים לא נשברים כחרס
אפשר להמשיך לרקוד כאן למען החפשי
תמיד חלמתי להפוך את העולם לשמח
השנאה של בני העולה הפגיזה את לבי
אבל אל תתנו לה לרסק את חלומי.

כשאתה מדבר עלי
אתה מחיך את החיוך הכי עצוב שהיה לך
כשאני רואה אותך למטה מת אתי
הקאב עליך מתוסף לכאבי
אהיה שמח אם תחייכו, זו הבטחה.

בכל זאת

מולי פלג

ראית פעם איך קורס בית
בלב עיר?

איך נסים ממונו החיים
מכל מרפסת ומטבח?

הרחף פעם בשור חרוף
מרחף מעל גנות גזומות היטב?
חזית באנשים אחוזי להבות,
מתגלגלים בדשא מטבח?

האם חזית זועות שפאלה
בבקרו של חג,
האם צפית כך את יום הדין
במושב, קבוץ או כרף?

לא חיות אדם,
בני אנוש:
רוצחים, אונסים, רוקדים על דם,
רק אנשים מתנהגים כך.

אבל מעבר לזעם
ומעבר לאפר
דשא ירק
בכל זאת יפרח.

הקפות אפי הלפרין

מִקֵּף בְּבִנְי מִשְׁפַּחְתּוֹ
הַנְּהַנְתָּנִים וּבְמִלְחֵי
פְּנֻכְתּוֹ הָרַבִּים הוֹדִיעַ
הָאֱתֵרֵאִי לְמַחְדָּל הַנּוֹרָא
פַּעַם נוֹסֶפֶת –
שְׁעֵדִין לֹא הִגִּיעַ הַזְמַן
לְחַפֵּשׂ אֲשָׁמִים.

מִקֵּף בְּיַחַץ" נִיו וּבִיוֹעֵצִי
הַתְקַשְׁרַת הַחֲלֻקָּלִים שְׁלוֹ שְׁנָה
הָאֱתֵרֵאִי לְמַחְדָּל הַנּוֹרָא
אֶת הַצְּהָרוֹתָיו וְטָעוֹ כִּי
לִכְלִי-נִיו יֵשׁ חֵלֶק
בְּאֲשָׁמָה.

מִקֵּף בְּשׁוֹמְרֵי רֵאשׁ חֲמוּשִׁים הַכְרִיז
רֵאשׁ הַמְּמַשְׁלָה שְׁבִלְעָדִיו תִּתְקַשֶּׁה
הַמְּדִינָה לְהַתְּאוּשֵׁשׁ מִהַמְּחֻדָּל הַנּוֹרָא
וְלִכּוֹ בְּכֻנָּתוֹ לְהַמְּשִׁיד בְּתַפְקִידוֹ
וְאֵף לְדַחוֹת אֶת הַבְּחִירוֹת הַבְּאוֹת.

מִקֵּף בְּהַמּוֹן זֹעֵם הַמְּנִיף תִּצְלוּמִים
שֶׁל זְקֻנִים, גְּעָרוֹת וְיִלְדִים חֲטוּפִים אוֹ
שְׁחוּטִים אֵלֶּךְ הָאֵשׁ בְּמַחְדָּל הַנּוֹרָא
לְהַתְּפִיט מִתַּפְקִידוֹ בְּבִשְׁתׁ פָּנִים.

מִקֵּף בְּבִנְי מִשְׁפַּחְתּוֹ הַמְּאֻכְזָבִים
וּבְמִלְחֵי פְּנֻכְתּוֹ הַמְּתַמְעָטִים זֹמֵם
הָאֵשׁ בְּמַחְדָּל הַנּוֹרָא לְ...

רסיסי נשמה

יהורם גילי

הדמעות לא מפסיקות לטפטף
מעינים צורבות ומעננים שחרים,
אביך זועק: "תתעורר"
ואמך מתחננת שתחזר.

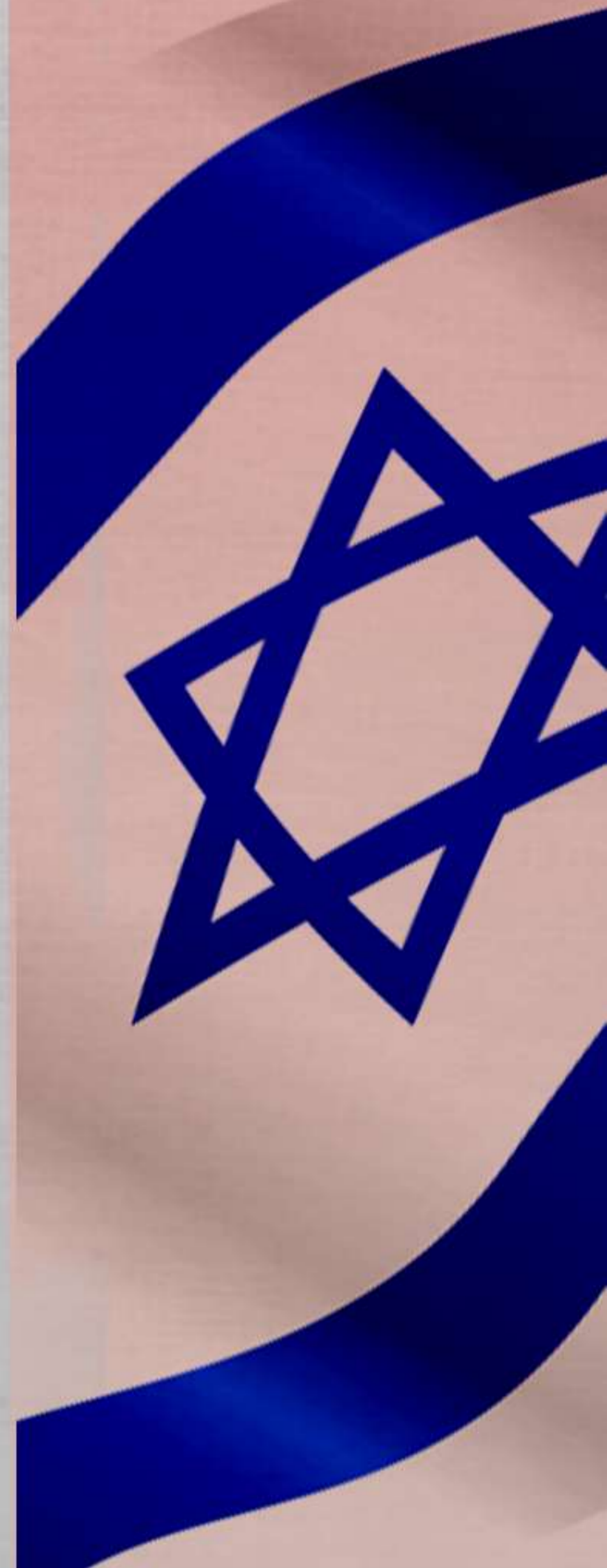
כאדם ענו, בישן ושקט
לא חשבת שבמסעך האחרון
תנשא על כתפי קצינים בכירים,
גבוה מעל הקהל – אזרחים ולוחמים.

נטמנת מתחת לשמיכת פרחים,
ומלות ההספד והפרדה ממך
נבלעו בהדי פיצוצים – רעמים,
טילי קסאם ומטחי כבוד.

הותרת בעולמנו רסיסים מנשמתך,
שאותה ננציח כשננחיל לעצמנו
חתימה תמידית למצינות
ואהבה בלתי מתפשרת לאדם.

לזכרו של
רס"ן חן בוכריס
שנהרג עם
סגן יפתח יעבץ
וסמל אפיק רוזנטל
בקרב בנחל עוז.

אחת ארבע אפס אפס

טל ארליכמן

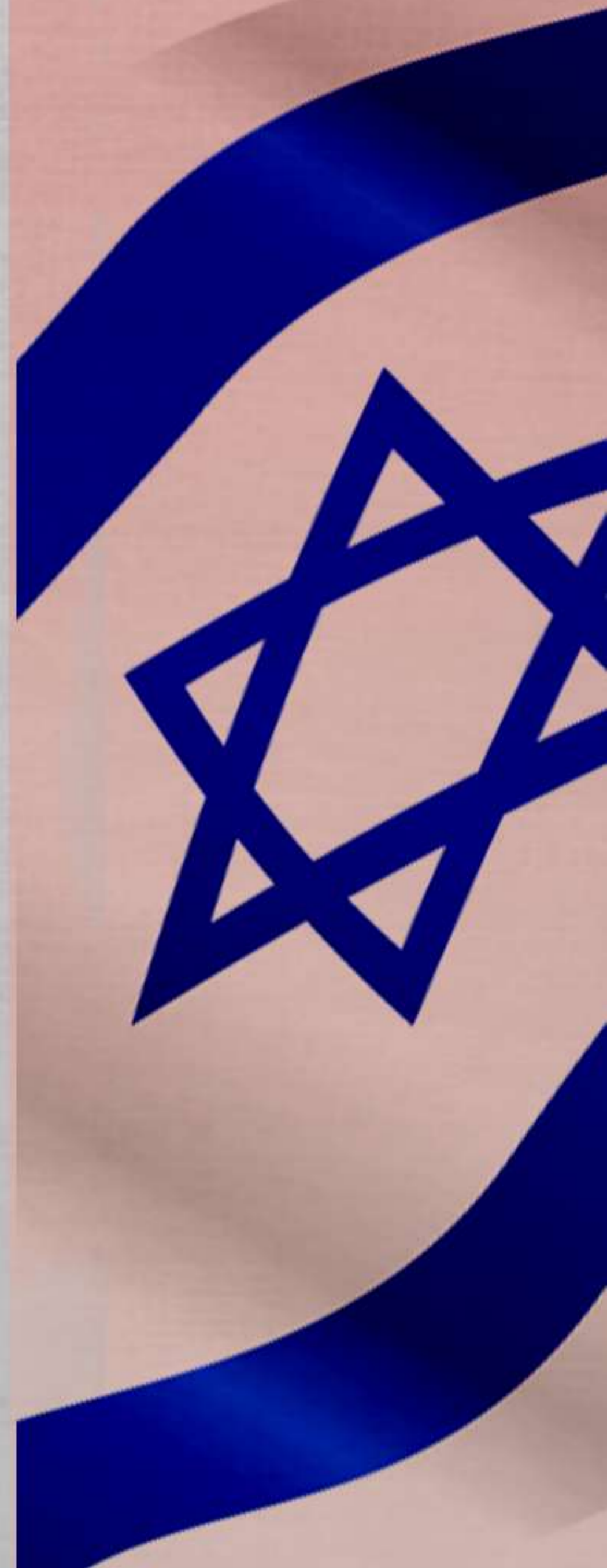
אחת ארבע אפס אפס
זה לא התחלה של תעודת זהות
או מספר טלפון
זה 1,400 שמות, פנים, זכרונות
שלא ישובו.
לעולם.

אחת ארבע אפס אפס
זה כמה שכונות בעיר
או כמה בתי ספר יסודיים
או כמה ישובים
שנמחקו בכמה שעות.

אחת ארבע אפס אפס
זה עוד כ-6,000 הורים,
אחים ואחיות שכל חייהם שלהם מהיום יהיה צרוב בכאב עמק.

אחת ארבע אפס אפס
זה עוד עשרות אלפי חברים וקהילות
שלא נצח תשאר בלבם אבן מדממת
שקרוטה 7.10.

אחת ארבע אפס אפס
זה פצע פתוח בלבם של מיליונים שלעולם לא יסגור.

לעזאזל

יעל-דבורה בת-נוי

וְדָם נָטוּשׁ נִמְרָח עַל כְּבִישׁ פְּרוּהָ
עוֹמֵד דָּם.

כָּבוּשׁ.

תַּת־מִקְלַע עַל סְחִיטָה,

סְקַנְדָּל.

רִיק מְזַדְחָל,

כָּבֵד לִי,

אָדָם לִי מְדִי,

וְכַעַס בְּרִיחַ נִפְטָלִין

מְרִיחַ דְּלִיקָטָס.

אֲנִי יוֹדַעַת מָה זֶה לְהִיּוֹת נָטוּשָׁה.

נִפְשׁ מִתְקַמָּט,

זְמַן מִתְקַמָּט,

שׁוֹתָה דָּם מִשְׁמֵשׁ בְּאֶלְבוּם הַמְדִינִי,

מִעוֹרֵר רַעַשׁ, רָשָׁע,

כָּאֵב נוֹשֵׁךְ מְלָה,

דְּמָעָה שְׁטוּקָה

תַּת־מִקְלַע שְׁטוּחַ,

קוֹלַע,

מְלָה נִשְׁפָּכֶת בְּפִיּוֹר,

וְהַקִּירוֹת לֹא עוֹנִים.

הַכְּנִיסָה אֲסוּרָה

לְזָרִים וּלְאֶכְזָרִים!

הֵייתָ רַעַשׁ בְּשִׁבְלִי

רוֹקֵד עִם סָמִים וְנִצְמָד.

מִד-חֵם שׁוֹרֵט אָדָם.

אֲדָמָה אֲדָמָה.

וְהִלְבַּד שְׁלִי צוּעָק,

וּבְכִי חוֹלֵץ פְּקָקִים מִהַחֲדָשׁוֹת,

מִהַיִּשָּׁנוֹת,

וּמִשְׁתַּעַל עַל אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָם.

וְחֶלֶב בּוֹכָה עַל הַיָּרוֹת,

גֵּרוֹת מְטַפְטְפִים פֶּחֶם,

וְדִיו מִשְׁטִין בַּכּוֹתָרוֹת,

וְעֵתוֹן מְגַלְגֵּל מִתְבַּיֵּשׁ בְּעֵצָמוֹ.

דִּי, דִּי, דִּינֹו!

וְנִינֵט שָׂרָה "שִׁישְׁרָף הָעוֹלָם",

וְרִסְסִים פּוֹלְשִׁים לְפָרְטִיּוֹת מְקַדְּשֶׁת

וּבוֹעֲטִים.

חַיּוֹת מִשְׁתֵּינּוֹת עַל דָּם יְהוּדִי,

מְמַשְׁלָה לֹא מוֹשְׁלֶת,

עָפָה עַל עֵצָמָה, מְשַׁלֶּמֶת,

וְדְמָעָה לֹא דוֹפְקֶת חֶשְׁבוֹן,

נִזְכָּרֶת שִׁישְׁנוֹ קוֹל הַבְּנִין בַּמְקַלָּט,

בְּשִׁשֶׁת הַיָּמִים, בְּכַפּוּרִים,

סִיוֹט לֹא נִקְלָט,

הַכֹּל צָפוּי וְהַרְשׁוֹת נְתוּנָה,

אוֹ לֹא,

וְאֵת הַמְּנַגֵּינָה הַזֹּאת אֶפְשָׁר לְהַפְסִיק.

אוֹ לֹא.

* שיר זה פורסם כפי שנשלח ולא עבר הגהה של עורכי כתב העת

משא

יצחק גוילי

משא הפאב והחכמה בן אלפי השנים,
מדורות עצובים ושפופים של גלות,
הופך לעתים כבד מנשא.

העם העתיק הזה
כבר יודע
כי בין הקדש והחול
היום-יומי הנדיר והפלא,
יש זמנים בהם על רוחו להתחזק
על מנת לשרד את החיים האלה.

נתנאל נדב

בְּאַתְרֵי

בְּרֵאשִׁיטוֹן חֹשֶׁךְ

בְּצִלְמוֹ

חַיָּה, בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ

בְּצִלְמוֹ

וְאָדָם

בְּצִלְמוֹ וּבְדַמוֹתָיו.

בְּאַתְרֵי הַיָּה תֵּהֵוּ נְבִהוֹ

בְּאַתְרֵי

נְפִלוֹ

הַשָּׁמַיִם.

נכתב בין פעילות למארב
בגבול הצפון.

מבקשת שגרה

עפרה מדקר

בואי שגרה, אני מבקשת,
שגרה בריאה, שפויה, מפרת.
מה אני בסך הכל מבקשת?
רק שגרה רגילה, ללא טלטלה,
שגרה שאני רגילה לה.
אך בני עולה, מפלצות ענקיות,
הפרו סדרי בראשית ושברו שגרה.
לנגד עיני מראות זועה,
שלבבי צר מהכילן.
ילדים עם עינים קרועות לרוחה,
קולם לא נשמע, בכים נדם,
סבתא מסוככת על נכדתה בשביה,
עיניה ריקות, משועות לישועה.
ילדה רפה בשנים מסתתרת מתחת למטה,
יתומים וחסופים מקפים זאבים.
בטני מתהפכת, עיני רושפות זעקה,
אוספת ברעד פסות של נשמה.
אני משליכה מעלי את המראות,
משקיטה פחדים וארזת כוחות,
ובלבי תפילה:
חזרי לחיי שגרה, חזרי!
בריאה, שפויה ומפרת.

אל תהיה גיבור ישראל

ענבר ברגמן

גַּם אִם

אֲנַחְנוּ לֹא מְדַבְּרִים

גַּם אִם

עֲזַבְתִּי בְּזַעַם

גַּם אִם

בֵּינֵינוּ גֵּדֵר חֲלוּדָה בֵּת שְׁנַיִם

גַּם אִם

הִכְאֲבֵנוּ לֹא פַעַם

גַּם אִם

רָצִיתִי לְצַרַח עֲלֶיךָ

גַּם אִם

אָמַרְתְּ נִשְׁתַּק

אל תהיה גיבור ישראל,
אני דואגת תמיד מרחוק.

יבבות

רחל בכר

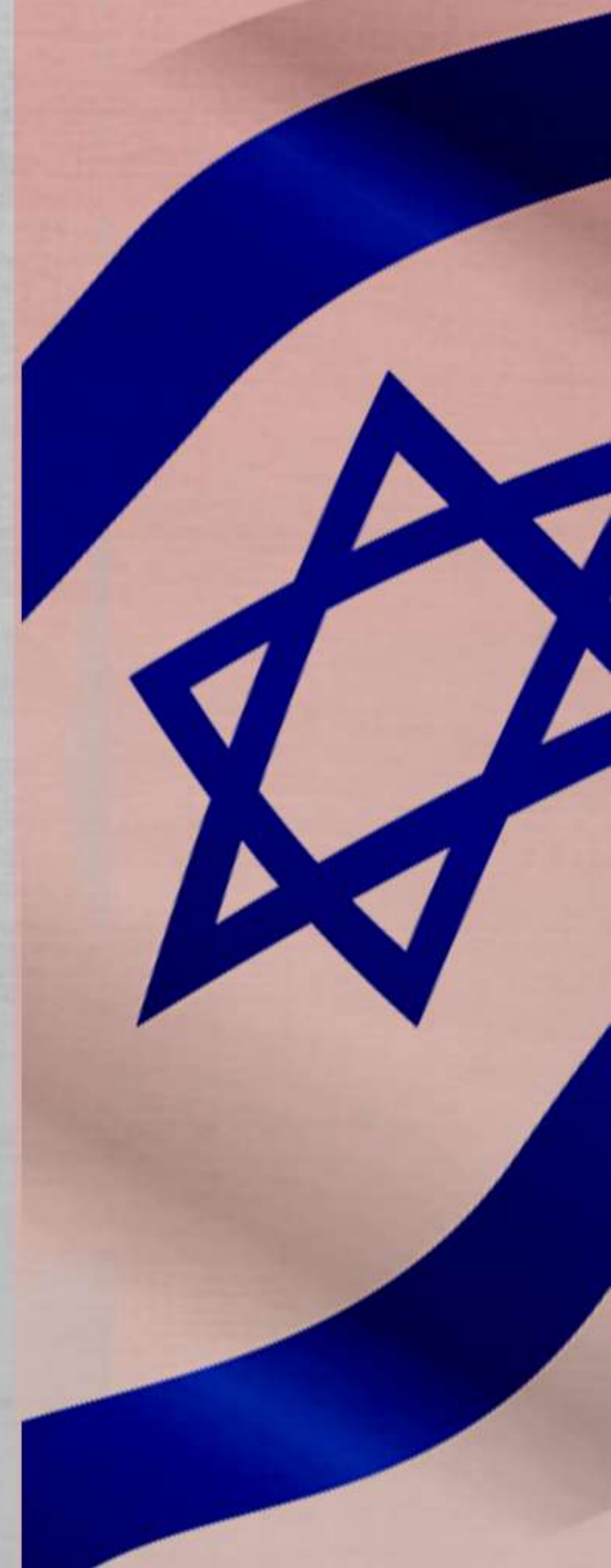
שִׁמְעֵתִי אֶת קִינַת הַלֵּבֹבוֹת
יָבֹבוֹת חֲנוּקוֹת,
לְשׁוֹנוֹת אֵשׁ
אֲשֶׁר הִכְשָׁרוּ לְכִלְיָהּ
מָרְרוּ בְּעֵשֶׂן
שָׂאֲפוּ לְכֹלֹת אֶת עֵצְמוֹן
לְהַשְׁנִיךְ בְּיָגוֹן תְּכִלִּיתָם
וְכֹל מִי שֶׁחָבַק בְּזָרוּעוֹתַי הָיוּ
דָּעוּ וְכָבְהוּ.

הלם, אלם

יורם יגאל

אלם פתיבתי
בצוק העתים
חדשות זועה
ללא הפסקה
המות מסרב להבין
הנפש לא סופגת
המחשבות דוקרות
ללא הפסקה
הלב הפנימי צועק בכאב
אלם פתיבה
בזמן קשה לנשמה
הלם מחשבותי מתמשך.

ערב ובוקר

עדנה ויג

וַיְהִי עֶרֶב

רָקֵדְנוּ וְשָׁמְחָנוּ

בַּהֲקָפוֹת,

וַיְהִי בֹקֶר

הִתְעוֹרְרָנוּ לְאִזְעָקָה

וּלְהִתְקַפּוֹת

רְצֻחַנִּיּוֹת

נוֹרְאִיּוֹת.

וַיְהִי עֶרֶב

מוֹצָאֵי חַג

שְׂמַחַת תּוֹרָה,

שְׂמֵעָנוּ

שְׂאֵרֵעַ טֶבַח נוֹרָא

הִבְנוּ שְׂחוּבָה

לְהַשִּׁיב מִלְחָמָה שְׁעָרָה

וַיְהִי בֹקֶר

אוֹר עָלָה

עַל הָעוֹלָה.

הֵיִינוּ בְּהֶלֶם

לֹא יְכוּלִים

עַל הַדַּעַת לְהַעֲלוֹת

שְׂלֹא הָיוּ פֹה בְּנֵי אָדָם

אֱלֹא בְּנֵי חַיּוֹת.

וַיְהִי עֶרֶב

מִרְגַּע לְרַגַּע

הִבְנוּ שְׂהִיָּה פֶגַע

עֲצוּם

בְּלִתֵּי נִתְפָּס

אֲשֶׁר עָשׂוּ

מִתְבָּלִי חֲמָאָס.

יֵשׁ הַרוּגִים,

נֶעֱדָרִים,

חֲטוּפִים

וּפְצוּעִים

אָנוּ לְכֹל בְּדֵל מִיַּדַּע עוֹרְגִים

עַל אֲנָשִׁים נְהַדָּרִים

טַף, נְשִׁים, גְּבָרִים,

מִבְּגָרִים וְאֵף זִקְנִים

עָלִיהֶם אָנוּ עֶרְבִים.

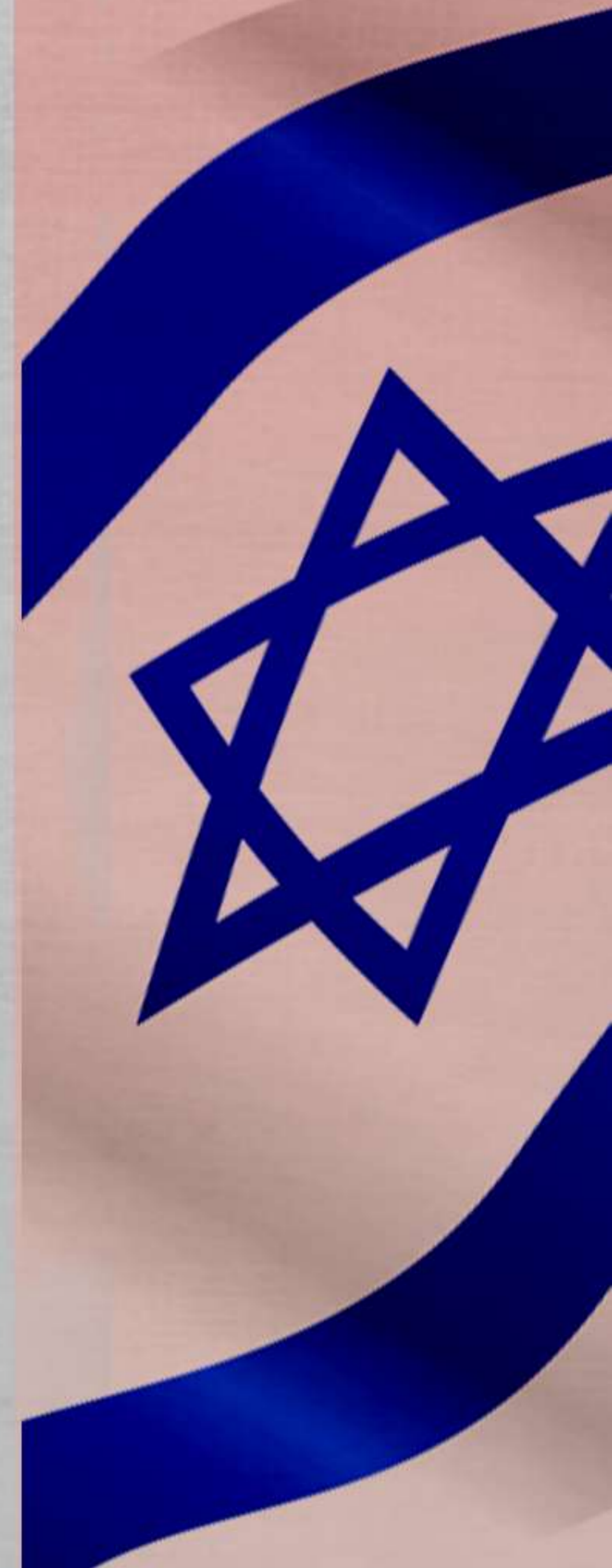
וַיְהִי בֹקֶר

לְהִלָּחֵם,

רַק עָלִינוּ לְרַחֵם

לְהַשִּׁיב אוֹר לָנוּ

לְהִתְאַחַד פְּלָנוּ.

7.10.2023

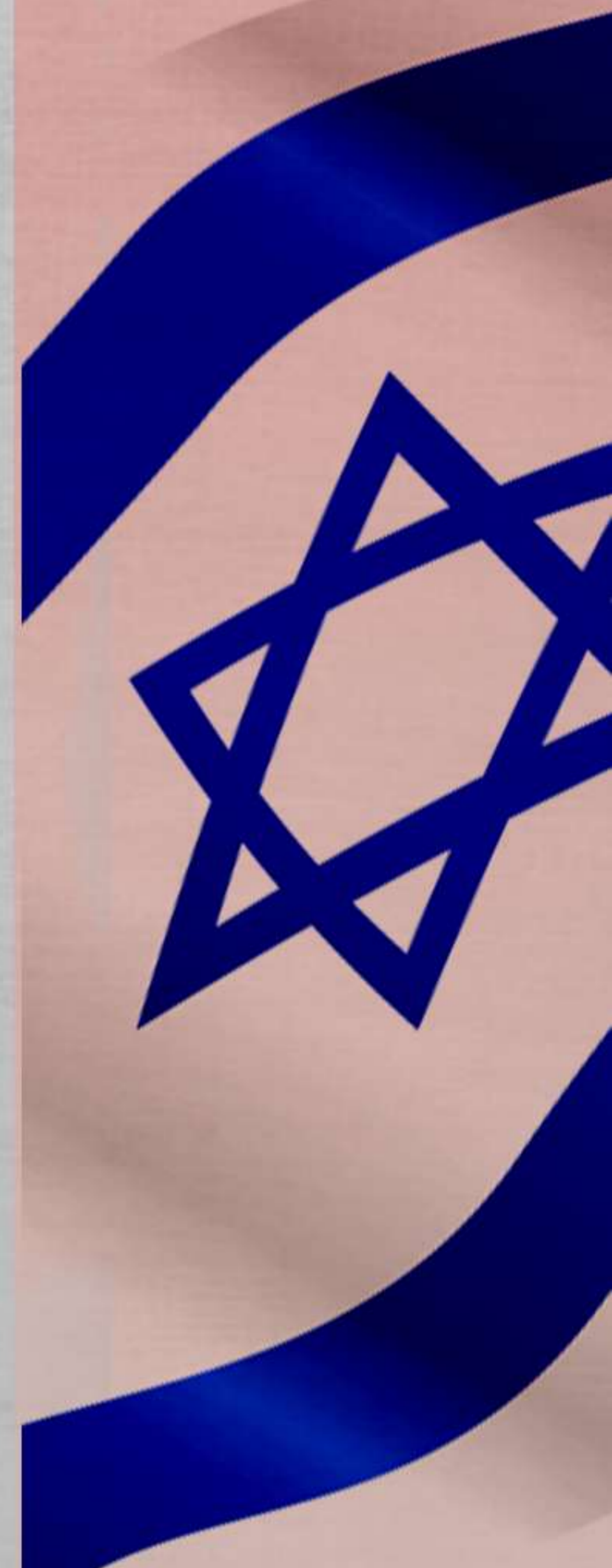
לירון גרייף

כָּל מִי שֶׁנִּשְׁבָּר, שִׁפְּל עַל הָאָרֶץ בְּצַעַר
כָּל מִי שֶׁנִּשְׁאָר לוֹ כּוֹחַ, שִׁיְהַלֵּם בְּאִגְרוּפָיו
כָּל מִי שֶׁמוֹחָה, שִׁיְחַרֵּט אֶת הַכָּאֵב בְּתַעַר
כָּל מִי שֶׁמְחַזֵּיק רוֹבָה, שִׁיְבִיא אוֹתוֹ עַכְשָׁו

כָּל מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לְהִתְפַּלֵּל, שִׁיְמַלְמֵל לְאֵל עֲלִיּוֹן
כָּל מִי שֶׁנִּשְׁרָף מִבְּפָנִים, שִׁיְבַעֵר, שִׁיְצַעֵק
כָּל מִי שֶׁהָיָה לוֹ גֵן עֵדֶן, שִׁיְחַזֵּר אֵלָיו בְּדַמְיוֹן
כָּל מִי שֶׁזּוֹכֵר כַּמָּה פְּגִיעִים יְלֵדֵינוּ, שִׁיְחַבֵּק אוֹתָם חֲזָק

כָּל מִי שֶׁלֹּא מוֹצֵא מְלִים, שִׁיְשַׁתֵּק
כָּל מִי שֶׁנּוֹתְרָה בּוֹ חֶמְלָה, שִׁיְגוֹנֵן עָלֶיהָ בְּיָדָיו
כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֹוִיר, שִׁיְנַשֵּׂם לְאֵט וְעִמָּק
כָּל מִי שֶׁמְחַזֵּיק רוֹבָה, שִׁיְשַׁתְּמֵשׁ בּוֹ עַכְשָׁו.

אין מילים

שירה בן-אברהם

בבית יש אותי ואת הקתול.

הוא לא מדבר ואני לא נושמת.

הימים חולפים ולי אין מה לכתב.

אני פותחת ספר וסוגרת. פותחת את דלת המקרר וטורקת.

הולכת מהסלון למטה, למחשב, לנייד.

אני מחוללת את רקוד האין כלום ושום דבר.

אני הולכת סביב עצמי במעגלים הולכים וקטנים.

אחת לכמה שעות יש אנצקה ואני נסה מתוך הכוון שלי אל המקלט.

הרגשות שלי הן סבוך גדול.

אני לא מדברת אותן.

אני מחלקת סימני רגשות – אוהבת, פועסת, בוכה, מחבבת וגם שולחת לב.

מעטרת רגשות של מרשפת על גבי תמונות וספורים של מי שהיו ואינם,

מי שנלחמו או נלחמים, מי שנחטפו ומי שנעלמו.

אני שבה למחול השדים שלי.

אני רוצה לברא עולם אחר של מלים, מציאות חלופית, אבל הדמיון אזל,

המציאות מלאה ספורים שהדמיון אינו מעלה על הדעת.

אני לא יכולה אפלו לכתב מאמר דעה.

יש יותר דעות מנרצחים.

ואין יותר מלים.

הן נלקחו כדי לתעד, למחות ולהנצית עדויות.

הן השאלו להסברה כדי העולם ישמע וידע.

בבית יש אותי ואת הקתול.

אנצקה.

הספד לזאב וזהבה האקר הי"ד

הרצל חקק

אנו חולקים היום כבוד אחרון ליקירינו זאב וזהבה האקר. השם שלהם תמיד נקשר בתוכנו למקום שהיה לב חייהם – הקיבוץ בארי. באר מים חיים. מן הבאר הזאת שאבו את אהבת הארץ שלהם, את החלוציות שלהם. בארי הייתה המולדת הפנימית.

יש קשר בלתי ניתן להפרדה בין האדם לבין נופי החיים שלו. חכמינו ידעו שיש קשר עמוק בין האדם לבין המקום שחי בו, שגדל בו, שתרם משאביו למענו. בארי אכן היה המקום שהכיל בתוכו את מסלול החלומות של זאב וזהבה האקר. במקום הזה ולמקום הזה – אלה היו החיים שלהם – וכך גידלו את הילדים שלהם – בארי סימן את כיוון הצמיחה, את דרך החיים.

הפסוק שאומר זאת יותר מכול נמצא במסכת תענית דף י"א – "ושמא יאמר אדם – 'מי מעיד בי' – אבני ביתו של אדם וקורות ביתו של אדם מעידים בו. שנאמר – 'כי אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה'.

מי ששמע את זאב וזהבה ידע תמיד מה מקורות ההשראה שלהם, איזו אווירה הם נשמו, מה הם רצו להנחיל לדור הבא. הילדים של זאב וזהבה ינקו את רוח המולדת הזאת – הם הרגישו את האהבה של אבא זאב ואימא זהבה בכל העוצמה. ראו לפנייהם דוגמה אישית – הורים שיש להם אידאליים – הורים מלאים אהבת הארץ שתורמים לקיבוץ, שהצלחת הכלל חשובה יותר מכל, גם מהצלחת הפרט.

בעיני ילדיהם היו זאב וזהבה מושא להערצה, לאהבה. דרך חיים שיש ללמוד ממנה. אבא זאב התורם כל משאביו להצלחת הקיבוץ, להצלחת הגידולים בשדות. אימא זהבה שתורמת למפעלים של הקיבוץ. שעושה הכול באמת ובאמונה. הדוגמה האישית הזאת הייתה נר לעיניהם של כל הנכדים.

זהבה וזאב האקר הי"ד היו יומיים לפני הירצחם בסוכה בירושלים אצל בתם וחתנם (בנם של דיצה והרצל חקק, ושם נפגשה כל המשפחה). יהי זכרם ברוך.

זה ההספד שנשא בהלוויה הרצל חקק על המחוטנים שלו שנרצחו.

השיחות שלהם עם הנכדים העידו כמה חשוב להם לשתף את הנכדים במעשיהם, להתעניין במה שעובר על הנכדים, לייעץ להם, לתרום להם מניסיונם האישי.

הנכדים חשו שיש תכונה שממש זוהרת מהאישיות של הסבא והסבתא זאב וזהבה – הם ראו לפנייהם טוב לב שאין כדוגמתו, לב זהב. חושים יצירתיים. מחשבה פורצת דרך. זהבה הוכיחה זאת ביצירה הלא פוסקת – זה התבטא בעציצים, בטיפוח הגינה, בעיצוב סבונים מיוחדים, כלים מחמר. הנכדים ידעו שזאב וזהבה הם דוגמה לחיים שיש בהם רצון לתת, ליצור כדי להאיר את החיים.

הקשר של הסבא והסבתא עם הנכדים היה סיפור שאין כדוגמתו –

שיחות שיש בהן הזדהות עם הנכדים, מעורבות בחייהם, עצות, הנחלת טיפים מניסיונם האישי. הנכדים לא שוכחים שהסבא והסבתא דאגו לברך כל אחד ביום ההולדת, לפנק אותם במתנות. לתת להם יחס אישי.

וכמובן, הקשר של הילדים להוריהם העיד על כך – המסירות של זאב לילדיו, הקשר של זהבה לילדים. מרים הבת חשה שאימה הייתה לא רק אימא אלא החברה הכי טובה. שעות של שיחות נפש, כמה שיחות ביום. המחסור הזה שנוצר – את זה קשה למלא.

הכאב נורא, כי המקום שאהבו הוכה במכת גרון באותה שבת שחורה. לרגע חשנו שזה פוגרום – כמו שחשו יהודים בגולה.

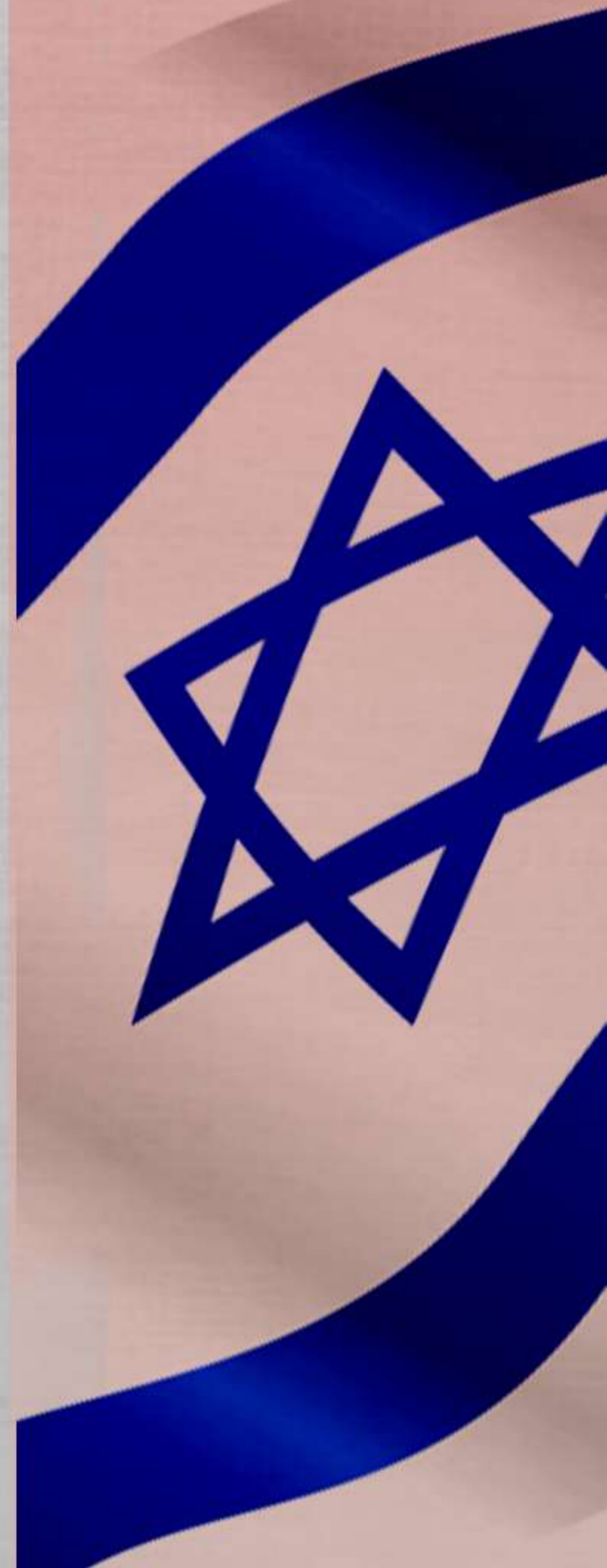
בחודש תשרי של שנת תרס"ד – לפני 119 שנים – כתב ביאליק את "בעיר ההריגה", שירו המחריד על פוגרום קייסינב. השיר נפתח במילים – קום לך לך אל עיר ההרגה ובאת אל התצרות, ובעיניך תראה וביןך תמשש על הגדרות. והשורה הזועקת מכולן היא – השמש זרחה, השטה פרתה, והשוחט שחט.

אנו כאן כדי לחלוק להם כבוד אחרון – כדי ששוב נראה את השמש הזורחת, את השיטה הפורחת. שנדע להמשיך את דרכם של החלוצים זאב וזהבה – לומר להם – המקום שלכם, המולדת שלכם ימשיכו לפרוח. ושורת סיום – זו אהבה ללא קץ – ועל כך נאמר – בחייהם ובמותם לא נפרדו. הרוח שלהם תישאר, ממנה לא ניפרד.

התחלנו בפסוק "כי אבן מקיר תזעק". כן, האבן הזאת מן הקיר עדיין זועקת! במסכת תענית דף ה' עמוד ב' אנו מוצאים את רב נחמן נפרד לשלום מרב יצחק המבקש את ברכתו וכך רב יצחק אומר לו: "משל למה הדבר דומה, לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועייף וצמא ומצא אילן שפירותיו מתוקין, וצילו נאה, ואמת המים עוברת תחתיו. אכל מפירותיו ושתה ממימיו וישב בצילו – וכשביקש לילך אמר: 'אילן, אילן, במה אברכך?' אם אומר לך שיהיו פירותיך מתוקין, הרי פירותיך מתוקין. שיהא צילך נאה, הרי צילך נאה. שתהא אמת המים עוברת תחתך, הרי אמת המים עוברת תחתך. אלא יהי רצון שכל נטיעות שנוטעין ממך – יהיו כמותך".

מסיים רב יצחק את ברכתו לרב נחמן:
"אף אתה – במה אברכך?
אם בתורה, הרי תורה,
אם בעושר, הרי עושר,
אם בבנים, הרי בנים.
אלא יהי רצון שיהיו צאצאי מעיך כמותך".
אף אתם זאב וזהבה –
אם במעשים, אם ביצירתיות, אם בצדקה וחסד
בכול הייתם מבורכים.
נברך אתכם שהמורשת שלכם תעבור לצאצאיכם,
כל נטיעות שנוטעים מכם יהיו כמותכם.

אחרי המלחמה

אבי דבש

אָמַש רְצִיתִי לוֹמַר לָךְ,
"אַתְּ הַכּוֹחַ מוֹצֵאִים בַּשִּׁירִים"
וְשֵׁאת הִיחִידָה,
שְׁאַלְיָה אָנִי עוֹד אֶחְזֹר מִפֶּאֶן
וְיָבוֹאוּ יָמִים אַחֲרֵיָם.

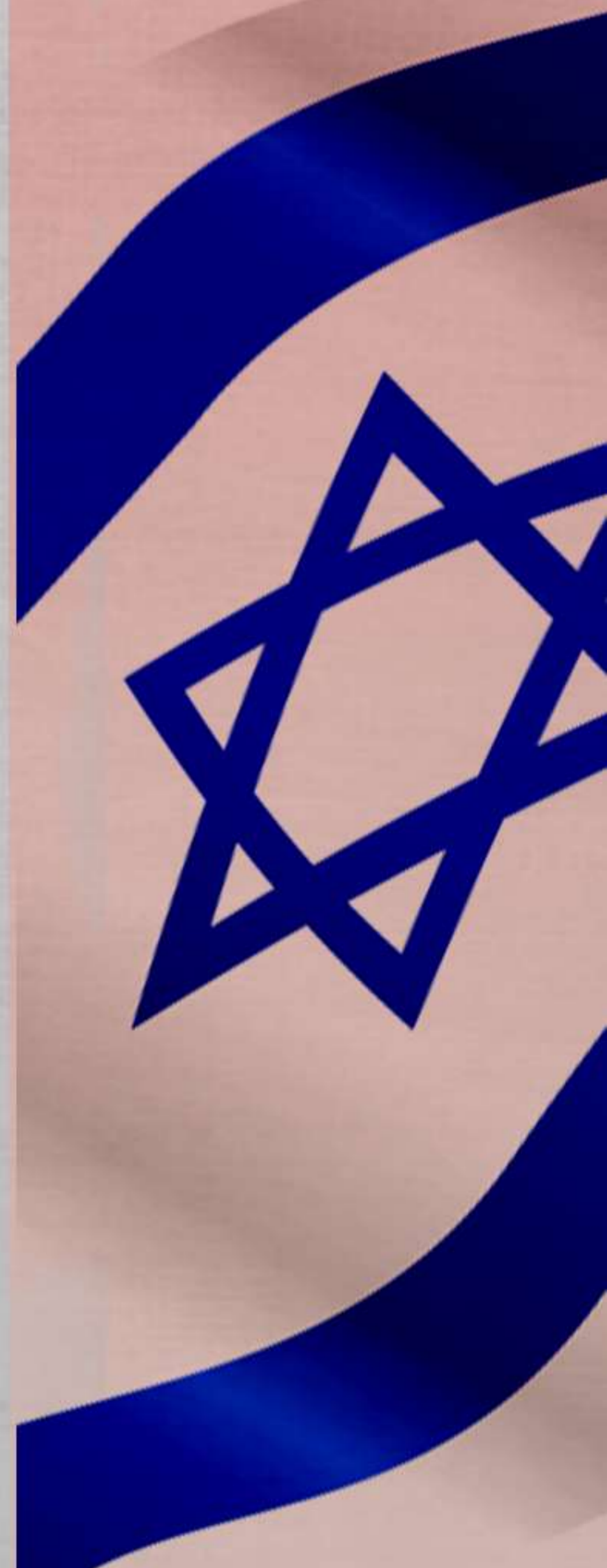
אָמַש דְּמִינַנְתִּי אוֹתָךְ,
לְאַרְךָ הַלֵּילָה כְּלוֹ.
רְצָתָ יַחֲפָה,
בְּשִׁמְלַת הַפְּרָחִים שְׁקִנִּיתִי לָךְ.
אַתְּ יָפָה כְּמוֹ שְׁלוֹשׁ מִשְׁאַלוֹת.

אַחֲרֵי הַמְּלַחְמָה,
אַתְּ תִּכְבְּסִי אֶת אַבְקַת הַמַּדִּים שְׁלִי.
תִּקְפְּלִי אֶת הַדְּמָעוֹת בַּמַּגֶּרֶה.
נִכְנַס לְמַכּוֹנִית
וְנִסַּע הֵכִי רְחוֹק
וְנִבְרַח לָנוּ מִכָּל מָה שָׂרַע.

אָמַש דְּבִרְנוּ רַק שְׁנֵינוּ,
עַל עוֹלָם שְׁכָלוּ יְלָדִים.
שְׁאִין בּוֹ גְבוּלוֹת
וְאִין בּוֹ רוֹבִים אוֹ פּוֹלִיטִיקָה
וְאִם יֵשׁ עֲנָנִים,
הֵם וְרָדִים.

אַחֲרֵי הַמְּלַחְמָה,
אַתְּ תִּכְבְּסִי אֶת אַבְקַת הַמַּדִּים שְׁלִי.
תִּקְפְּלִי אֶת הַדְּמָעוֹת בַּמַּגֶּרֶה.
נִכְנַס לְמַכּוֹנִית
וְנִסַּע הֵכִי רְחוֹק
וְנִבְרַח לָנוּ מִכָּל מָה שָׂרַע.

אָמַש חֲשַׁבְתִּי עָלֶיךָ,
בְּזִמּוֹ הַפּוֹגַת הָעֶשֶׂן
וְהֵייתִי לִי כְּמוֹ אוֹר
וְהִרְגַּשְׁתִּי לְרַגַּע שְׁכוֹר פֶּתְאוּם,
בֵּין הַצֵּדֵק לְבֵין הָאֵשׁ.

"ישמחו קדושים ישמחו רחמנים" בלפור חקק

יומים לפני שפשוטו הפורעים
בביתם, בגנם

הם היו בספה בירושלים
הם נענו לדרישת חתנם:
השמים נפתחו, הם הביעו משאלות
הם היו ערים בלילה של הלילות
כדי להביא את הנס.

היו אנשים שבליל הושענא רבא
נשארו ערים כל הלילה
עד הבקר שבו הגיע המות המתבושש.

בלילה הזה שצריך לחלם
נוהגים המתים לבוא לתפלה
אמר להם החתן בתוך ספת שלום.
הם לא ראו בחלום בעותים שהם יהיו המתים.

בירושלים רקדו עם ספרי התורה:
"ישמחו קדושים ישמחו רחמנים
ישמחו תמימים ישמחו תלמידים".
בבקר נפתחו לכלנו שמים והודם
טבולים בצבעים של דם
שמים חדשים:

נשמעה אזעקה.
והם היו במוותם
הרחמנים והקדושים.

לזכר זהבה וזאב האקר הי"ד
שנרצחו בקיבוץ בארי
7.10.2023

היועצת

שאני רז-בואנו

צבע אדם זורם מהטלויזיה ברצף ובקצב מגבר מיום שבת בבקר.
ועוד לא נגמר.

הבן שלי נכנס לחדר לשחק במלחמה עם חברים שלו במחשב.
במציאות אני לא מרשה.

עם כל אזהרה שמתיחלה וחסול ממקד של בנין בעזה
הקלב נצמד לי לרגל ולא עוזב אותי עד שמרגיש שהערף נרגע.
זה כלבי הנאמן.

מענין מה הוא חושב –

שהוא שומר עלי או שאני שומרת עליו.

אני מסבירה לו במבט שאני, במצבי,

לא יכולה לשמר על קשר הגיוני בין גלי ההלם שמציפים אותי מהבקר
לגלי הרוח הנעימה של אוקטובר שמגיעים בערב. אז בטח לא עליו.

אני כן מנסה לשמר על קשר עם החברה מאשקלון.

שלושה ילדים, היא, הוא בתפקיד, קלב, ממ"ד, במשך שעות.

תשלחי לי תחמושת, היא כותבת,

כאן לא יעזרו לנו חבוקים ומדבקות של לבבות.

7 באוקטובר

קריסטינה רוסקוב

אני רוצה לדמין
כאשר המות מקיף אותנו
שב-7 באוקטובר
נסענו לחוף הים באשקלון
הדרך הייתה שקטה
העננים מלאים תקווה
נושאים את קולות הצחוק של הרוקדים
בפסטיבל הנובה
הם נושאים אל על
בתנועות חנניות המפירות בועות נוצצות
של שמחה.

אני רוצה לדמין
לפני שקוראים לה למלואים
את התינוק מביט בה
בעיניו התמימות
ויודע שהוא בטוח
בזרועות התמימות
הוא רוצה לדמין
שאף אחד לא יבוא לפגוע בו
לקרע אותו ממשפחתו
לתלש את המציאות
לחתיכות מתפוררות
של דם ועשן.

אני רוצה לדמין.

אני רוצה לדמין אותנו
לפני ששערי הגיהנום נסדקים
עוצרים אצל החברים בגיר עם
העצים הירקים עוטפים את השמים
פרחים בכל הצבעים
נושאים ריח מתוק פדבש
ילדים רצים יחפים מבית לבית
מנשקים את סבא וסבתא
ומזמינים חברים חדשים למשחק
החיוך שלהם כל כך מדבק
שאני כמעט, רק כמעט
יכולה לעצר את הדמעות
הורים בדרך לעגלת הקפה
עוצרים לנופה לשלום
לו רק היתה מקום שהשלום שוכן בו.

סוף בראשית

אברהם דריזין

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ
וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְּהוֹם

וְחִפְּשֵׁתִי אֶת רוּחַ אֱלֹהִים
עַל־פְּנֵי יַם
הַמָּוֹת

וְקָרָאתִי וְזָבַחְתִּי
וְחָטָאתִי וְכִפַּרְתִּי
וְזָעַקְתִּי "וַיְהִי אֹר"וּ

וַיְהִי חֹשֶׁךְ
וְתְּהוֹם.

אין עונים

נחמה ראקוב

אמא יושבת עם ילד
דלת הבית נשפרת
אמא מלטפת לחי
את כל העולם היא רצתה לתת
יריות נשמעות מעבר
הגנה מפני הרע אין
הדלת נפרצת
שותק לו הילד
שותקת לה האם
ושותק לו העולם
באין ואין עונים.

מבצע קרמבו

רבקה לב־ארי

יום רביעי, אוקטובר 2023

ירדתי לגינה עם הבנות של השכנות, נשים שהגיעו הנה מאפריקה. אנחנו גרות יחד בקיבוץ גלויות. ביוש מאתיופיה עם ארבעה ילדים בדירת חדר. היילו מאריתראה עם שלושה ילדים. כבר עשר שנים הן ואני שכנות, אחיות לבניין. בשנים האלה עברנו הרבה. מפחד של זרים בבניין שלי לדלת פתוחה וצפייה משותפת בטלוויזיה. את המונית ללידה של ביוש אני ירדתי לתפוס. היא הגיעה לסף דלתי ואמרה "מהר, טלפון בעל שלי, אני ללדת", וישבה בביתי עד בואו.

***

ירדתי לגינה עם הילדות. עם שתי האחיות אלדנה והדו ועם מיסגנה. מיסגנה שובבה עם חיוך כובש, מצליחה להפעיל כישוף ולהשיג כל עוגייה וממתק בביתי. אלדנה גבוהה ובוגרת לגילה, בילדותה הייתה רצה אליי בזרועות פתוחות ומחבקת אותי. עכשיו היא מתביישת.

אני בגינה עם הבנות. אחרי שבועיים של סיר המלחמה הלוחץ יצאנו לראות את השמש. מאבטחים חמושים של שגרירות ארצות הברית יושבים לאכול בגינה. הנשיא ביידן צריך לנחות. הגינה ליד הכביש הראשי. יש בה מקלט ציבורי ומתקני משחק לילדים. אפילו מתקני כושר למבוגרים יש בה. שטחי דשא גדולים מקיפים את המתקנים. צריח כנסיית הרוסים בפארק החורשות מתרומם מעלה וצלב כסוף מנצנץ משמיים. המאבטחים יושבים בשולחנות הפיקניק, אוכלים צוהריים ומחלקים קרמבו לילדים.

"זו גלידה!" צועקת מיסגנה. הילדות מדברות עברית, אך האימהות לא ממש מדברות עברית רהוטה.

הן מקלפות את העטיפה הכחולה, אחת מתחילה מהביסקוויט והשנייה מהשוקולד. מיסגנה מתחילה בביסקוויט, טובלת אצבע בקצפת הביצים ומקלפת את השוקולד באיטיות. פניה וידיה של אלדנה נשארות נקיות.

אחרי הנדנדה הן עולות על הספסל וקופצות בידיים לצידי הגוף.

"אני יכולה לעוףףףףףףף!!!"

וברקע מתנגן מהפלאפון שלי שיר של עידן עמדי, שנמצא בעוטף.

הילדות רצות יחפות בדשא. "אני ציפוררררר!!!"

והמאבטחים יושבים מולנו בנשקים גלויים, והציפורים מצייצות.

תמי קויפמן

הִלְכָנוּ לְהַלְוִיָּה.
 אִישׁ יָקָר, יְחִיד וּמְיֻחָד
 עִם שֵׁם וּפָנִים
 נִטְמָן
 הָיוּ מְאוֹת, אִם לֹא אֲלָפִים
 מְנַחֲמִים

בְּדַמָּה קוֹל אֶחָד שֶׁל בְּכִי
 שָׁבוּר נִשְׁמָע.

הִבִּיאוּ כִּסֵּא לְאִמָּא וְלְאָבָא.

בְּשָׁמַיִם רִפְרְפוּ כְּנֶפֶי צְפוּרִים
 צִיצוּ בְּלִי מְלִים
 בְּקוֹל גָּדוֹל צִיצוּ,
 הָרוּחַ הַנִּיעָה בְּקִלּוֹת מִכְּתִיעָה אֶת הָעֲנָפִים
 וְהָעֲלִים דְּבָרוֹ סִתּוּ
 בְּקוֹל גָּדוֹל דְּבָרוֹ,
 הַמְּנַחֲמִים בָּכוּ בְּדַמָּה לְתוֹךְ עֲצָמָם בָּכוּ

וְרַק הָרוּחַ, הָרוּחַ,
 לֹא שָׁתְקָה.

שלי מזרחי

צָחוק תִּינּוּקִי בְּאֶזֶן אַחַת
 בְּאֶזֶן שְׁנֵיהֶן זַעֲקוֹת תִּינּוּקִים
 אִמָּא יְקָרָה, נִקְרָע לְבִי
 אַחוּתִי, שְׁלֵא הִפְרַתִּי מֵעוֹלָם

שָׁחוק מִתְגַּלְגֵּל זוֹרֵק מֵעֵינַי דְּמָעָה
 אֶל הַדְּשָׂא הַקָּר מִן הַבְּקָר הַהוּא
 חֲשׂוּפִים מוּל הָרֶעַ הַמָּר מִכָּלֵם
 נִפְתָּחוֹת מִגְרוֹת עֲפִים זְכֵרוֹנוֹת
 כְּנוּצָה, כְּמַחַט בְּלֵב אָדָם
 יְהוּדִי
 שׁוּב
 שׁוּב הֵם בְּאִים.

תִּסְתַּתֵּר
 תִּשְׁמֵר
 אֶל תִּנְשֵׁם
 תִּינּוּק
 עֲכָשׁוּ בְּבִקְשָׁה תִּשְׁתַּק
 אִם אַתָּה רָעֵב אַחֲבֵק
 אִם אַתָּה פּוֹחֵד אֶלְטֵף
 וְאִם אַתָּה לֹא מִבִּין אֶת שְׁפָתֶם
 אֲדַבֵּר בְּשִׁפְתְּךָ, אִמָּה, שְׁלֵא תִדַּע עוֹד לְעוֹלָם
 אֲבֵל יִדְעָתְךָ
 יְהוּדִי
 שׁוּב
 שׁוּב הֵם בְּאִים.

עשר מכות

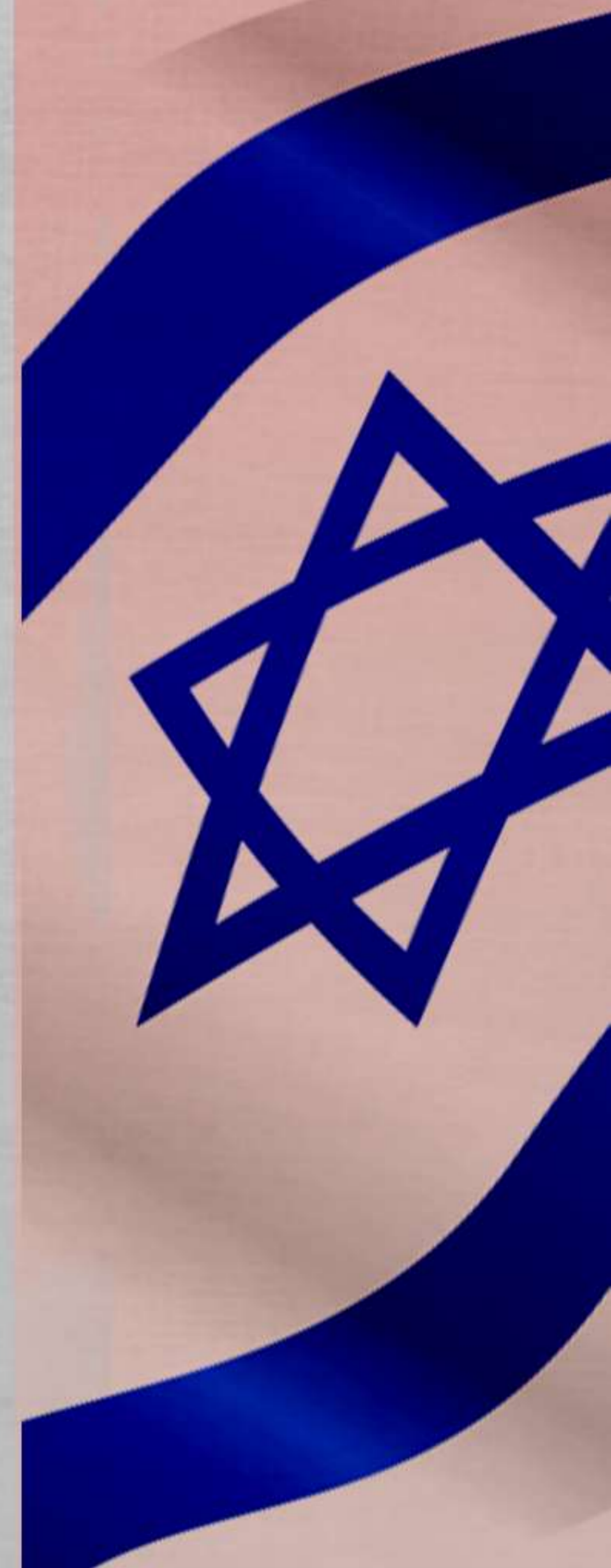
דינה אבן־ספיר

עֶשֶׂר מִכּוֹת סִפַּרְתִּי וְאַרְא
עֶשֶׂר מִכּוֹת מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה
קִשְׁת וְכִידוֹן יַחְזִיקוּ אֲכַזְרִי
לֹא יִרְחֲמוּ, קוֹלָם כִּיָּם יִקְהֵמוּ.

עַל סוּסִים יִרְכָּבוּ
עָרוּךְ כְּאִישׁ לְמַלְחָמָה
עָלֵי בַת צִיּוֹן
קִרְיָה נְאֻמָּנָה.

וְאֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ נִגְאַלְתִּי
וְאֲנִי וְלֹא שָׂרָף נִשְׁמַרְתִּי
וְאֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ יִצְאָתִי
בְּזִרְזֵעַ גְּטוּיָה.

וְרַק אַתָּה בְּלִבְד נֹתַרְתָּ לִּי
וְרַק לָהּ וּלְעַצְמִי אָמַרְתִּי
עַד כָּאֵן סוּף הָאֲגָדָה.

ריקוד

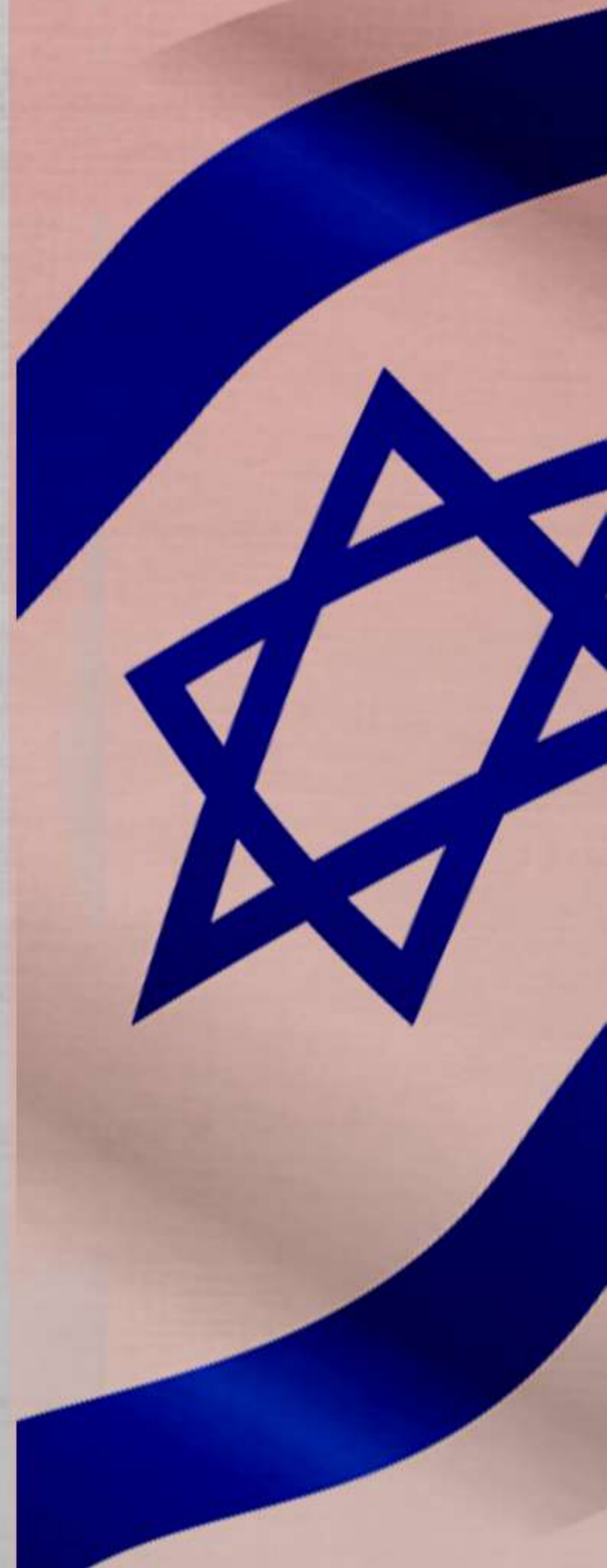
עמרי גנשורא

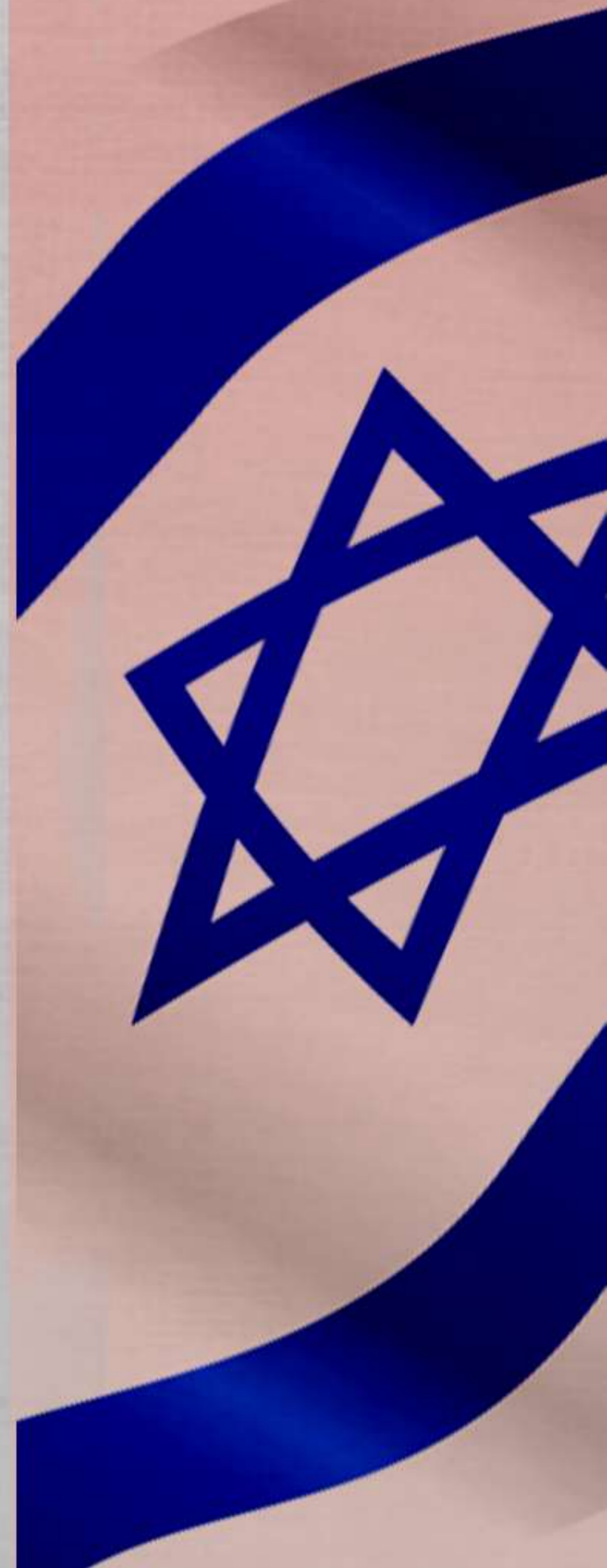
עשן מלא גיצים עלה מהגדר שעל יד הבית. הינה אנחנו נשרפים, חשבתני. היישוב סגור. חלק כבר ברחו. ברחוב הסתובבו אנשים עם נשק, מחכים לתקוף את מי שיגיח מולם. שכנים. חלק עסוקים בהגנה. וחלק יהרגו אותי בלי הינד עפעף. איך אומרים בערבית "בבקשה אל תהרגו אותי"? לא למדנו את זה בשיעור מדוברת. קצת מאוחר מדי עכשיו.

אני בבית, אבל אינני מתחבאת. לא ברחתי. גם לא יצאתי להילחם. סהרורית, בלב דופק אני מסתובבת בסלון, שהוא מקלט וכלא בו בזמן. מן החלונות אי אפשר לראות דבר. האוויר לבן ומחניק. צעקות וירי נשמעים בחוץ, קרוב. קרוב מדי. אסור להביט בחלון. אם אסתכל אראה דברים. ולא רק זה, דברים יראו אותי. ההפצצות רחוקות יותר, מרעידות את קירות הבית. האדמה כולה סומרת ומתקוממת על המעשים. אני מתנדנדת. אין טעם לצאת עכשיו. נשארתי כאן. כמה הייתי שמחה לו היה לי אקדח. או אפילו כלב שמירה. אבל אצלנו יש רק חתולות, והן מיהרו לברוח ברגע שהציתו את הגדר. אני מקווה שהן בסדר. שלא רצו אל הלהבות, שידעו בחושים החייתיים שלהן להימנע מכל מה שמסוכן. אבל בתחתית הבטן נחה ההבנה שהן בדיוק כמוני. אין להן מושג. אנחנו חיים עד שאנחנו מפסיקים, עד שעשינו טעות אחת גורלית.

מתי תגיע האש אלינו? אני זזה בחוסר נוחות. נושמת את הענן הסמיך. משתעלת. תנועה מן הזרוע. לאורך הצוואר דוחפת קדימה. רגל מתרוממת. מקשיבה במתח. ידיים למעלה. סיבוב. יש קצב בתוך הפיצוצים הרחוקים. אילו הקליטו כעת, האם הייתה זו מוזיקה? שיר מלחמה. הצעקות. אינני מבינה דבר. האם זו אשמתי? מדלגת. תנועה מעגלית. הכוריאוגרפיה מוכרת לי. מאין? אני לא זוכרת, אבל הגוף כן. מתגלגלת על הרצפה. לרגע אני חושבת שזה משונה, מטומטם. למה אני רוקדת, מה אני חושבת לעצמי. אנשים נהרגים לידי כרגע. גם אני, בכל רגע אני עלולה – לא, אסור לחשוב

על זה, אסור להפסיק לרקוד. אם אפסיק לרקוד עכשיו, אתמוטט על הרצפה. וכשהם יפרצו חמושים הביתה, האם יופתעו לראות אותי מקפצת כאילו הייתי בלהקת מחול? אני כמעט צוחקת. בהכרח יהיו המומים, גם אם רק לשנייה, כשיכוונו אליי את הנשק. ואני אסתכל להם בעיניים ואעשה עוד פירוט. לי אין כלי מלחמה מלבד האומנות, ואין בי חשק לא למגן ולא לחרב. מה טוב יותר מיצירה נגד ההרס?

ימים לא שקטים

איריס שפירא-ילון

מבעד לרעשי דם ואדם
מחפשת עגנים בחששות.
מלים מעפשות, חדשות ישנות.
עולות, שכול, יסורים,
קברים מכסי חול, הסברים.

בבטני המתהפכת
אמא אחת מקנה לקץ מלחמות,
לקיום נבואות,
חובקת מיליון נשים
בכל השפות.

כלן משועות
לנשימות שקט קטן.
כל כך הרבה זמן ממלכות
לעצמן בלבן בשפת אמהות:

"קצת אלהים לא יזיק".

ארץ מטורללת

תום פרייז

ארץ מטורללת

ארץ מדהימה

ארץ מקללת מתפללת על עצמה.

ארץ משגעת

ארץ חכמה שיוצאת הדעת

ארץ מלחמה.

אזעקה צופרת

בנימים חמים לאן את דוהרת

ארץ בלי בלמים.

כמה מטר מרבע של חיים

בשביל זה כלם מתים

ארץ שנים עשר שבטים.

כמה מטר מרבע של חיים

בשביל זה כלם מתים

ארץ שנים עשר שבטים.

מאילת עד התרמון ארץ נבת חלב ודבש

ארץ שאכלה רמון

ארץ זית שנקבש

ארץ מדממת

חצי בחובה חצי לא באמת

ארץ תצופה.

שאבדה את הצפון

את הדרום

את המרכז

ארץ שמצאה רק גז.

אבל אין אחרת

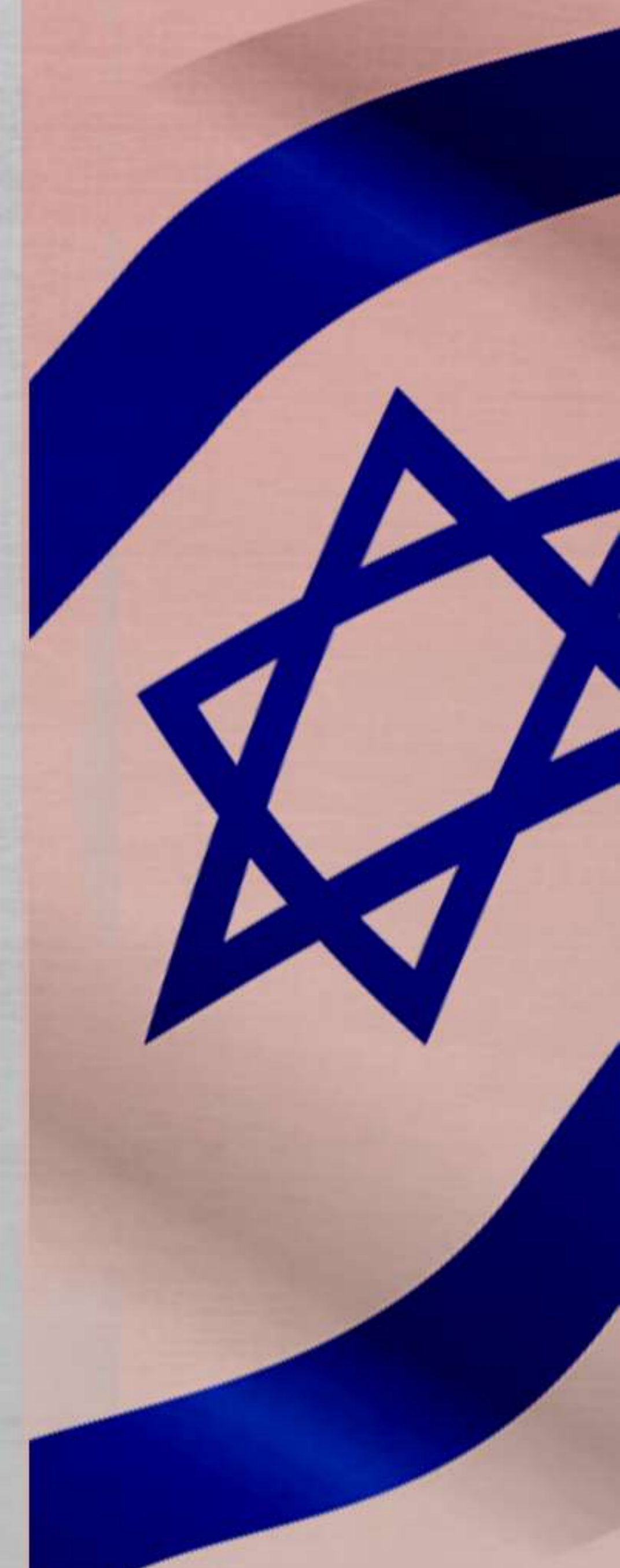
ארץ יקרה

ממשלה נבחרת, ארץ למכירה.

כמה מטר מרבע של חיים

בשביל זה כלם מתים

ארץ שנים עשר שבטים.

הביטו בהם!

גברים. נשים. תינוקות. קשישים.
עדיין חטופים על ידי חמאס
#BringThemHomeNow

מטה המשפחות להחזרת החטופים והנעדרים

החזירו אותם הביתה!

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי ונקדן: יאיר בן־חור
עורכים: אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן
עיצוב גרפי: אלירן דיין

מוטיב (כתב עת) he.wikipedia.org/wiki/

motiv-magazine.co.il

info@motiv-magazine.co.il

facebook.com/motiv.magazine

bit.ly/motiv-whatsapp

bit.ly/motiv-youtube

instagram.com/motiv.magazine

יישומון "מוטיב" זמין להורדה חינם

